

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Pálinkás Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek az S.B.G.&K. Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vételár visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. szeptember 2. napján kelt 4.G.41.291/2005/49. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 180.000,- (Egyszáznyolcvanezer) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek 2002. november 4-én szerződést kötöttek, amelyben a felperes megrendelte az alperestől egy ... E típusú, szerves szennyeződést ellenőrző és mérő berendezés szállítását, telepítését 19.471,50,- GBP vételár megfizetése mellett. A szerződés 6. pontja szerint a vételár 30 %-át a szerződés aláírását követő két héten belül, 40 %-át a felperes budapesti telephelyére való kézbesítés után, a maradék 30 %-át pedig a sikeres üzembe helyezést követően kell a felperesnek megfizetnie. A vevő valamennyi vételár részletet a számla kézhezvételétől számított 60 napon belül vállalt teljesíteni. A szerződés 7. pontja úgy rendelkezett, hogy az üzembe helyezés megkezdésének utolsó napja 2003. április 15. napja.

A szerződés 10. pontja értelmében az eladó garantálta, hogy a vevőnek eladott minden berendezés mentes az anyaghibától, a gyártási hibától és a beindítás keltétől 12 hónapra nyújt garanciát. Ha bármely része meghibásodik vagy nem megfelelő minőségűnek minősül e garanciális időszak alatt, az eladó díjmentesen megjavítja/kicseréli az ilyen alkatrészeket a vevő részére. Az eladó a szerződésben garantálta, hogy az eladott berendezés megfelel az ajánlatban feltüntetett paramétereknek.

A felperes 2002. november 25-én 5.841,45,- GBP-t, 2003. május 23-án 5.841,45,- GBP-t, 2003. július 21-én 3.895,- GBP-t és 2003. szeptember 23-án 300,- GBP-t, összesen 15.877,90,- GBP-t utalt át az alperesnek.

Az alperes által leszállított berendezés rendeltetésszerű használatra alkalmatlan volt, a berendezés szerződésszerű üzembe helyezése nem történt meg.

A peres felek 2003. szeptember 4-én felvettek egy jegyzőkönyvet, amiben rögzítették a berendezés akkori állapotát és a kijavítandó hibákat. Az alperes 2003. október 27-én e-mailben értesítette a felperest, hogy a hibákat kijavította, és a berendezést üzembe helyezte. A berendezés üzembe helyezésekor a felperes képviselői nem voltak jelen. A felperes 2003. október 27-i válaszában az üzemeltető információja alapján jelezte, hogy a berendezés üzemképtelen, értékelhető adatot nem mutat és nem is továbbít. Másnap a helyszínen ellenőrizte a berendezést, a megállapított üzemképtelenséget, e-mailben jelezte az alperesnek.

Az alperes 2003. október 29-én e-mailben tájékoztatta a felperest arról, hogy a berendezés szoftverjében a levegőöblítési ciklusban vírust fedezett fel, a javított szoftver chip-et postán el fogja küldeni és telefonon elmagyarázza a tennivalókat.

A javított szoftver 2003. november 12-én érkezett Magyarországra, a felperes 2003. november 28-án építette azt be. A beépítést követően e-mailben jelezte, hogy a berendezés csak részben működik, többek között az NH4 érzékelők egyáltalán nem működnek. Közölte az alperessel a továbbra is fennálló hibákat és felsorolta a cserére szoruló alkatrészeket.

A felperes az alperes által a vételár utolsó részletéről kiállított számlát visszaküldte, mivel a sikeres üzembe helyezés nem történt meg. Az alperes a 2003. december 22-i e-mailjében közölte a felperessel, hogy a berendezés javítása céljából ismételt Magyarországra jövetele csak fizetési garancia esetén lehetséges.

Mivel az alperes a hibákat többszöri felszólítás ellenére sem javította ki, ezért a felperes elállt a szerződéstől és felszólította az alperest az eredeti állapot helyreállítására és a már teljesített vételár részleték visszafizetésére. Az alperes a felperes elállásáról szóló levelet 2005. június 2-án vette át.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2005. augusztus 16-án benyújtott és módosított keresetében az alperest elsődlegesen 5.764.020,- Ft tőke és annak késedelmi kamatai, valamint a perköltség; másodlagosan 15.877,90,- GBP, ebből 5.841,45,- GBP után 2002. november 25-től, 5.841,45,- GBP után 2003. május 23-tól, 3.895,- GBP után 2003. július 21. napjától, 300,- GBP után 2003. szeptember 23. napjától évi 3,412 % mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy a leszállított berendezés rendeltetésszerű használatra nem alkalmas, az alperes a hibákat többszöri felszólítás ellenére nem javította ki, ezért a szerződés teljesítéséhez fűződő érdeke megszűnt, így a szerződéstől elállt.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Előadta, hogy a jogvita elbírálására az Egyesült Nemzeteknek az Áruk Nemzetközi Adásvételi Szerződéseiről szóló, Bécsben 1980. április 11-én kelt Egyezményt (Bécsi Egyezményt) kell alkalmazni, amely szerint csak abban az esetben van lehetőség a szerződéstől való elállásra, ha a szerződésszegés alapvető volt. Nem tekinthető alapvető szerződésszegésnek az a hiba, amely javítható és ebben az esetben a szerződéstől sem lehet elállni.

A felperes a vételár részletek megfizetésével több alkalommal késedelembe esett, a vételár részlet kifizetését követően a berendezést 2003. október 27-én üzembe helyezte. Az üzembe helyezést követően felmerült hibák a teljesítést nem teszik meg nem történtté, azokat az alperesnek a megállapodás 17. pontjában említett szavatosság/jótállás körében kell kijavítania.

Hivatkozott arra is, hogy a teljesítést követő elállása a Bécsi Egyezmény alapján csak kivételesen, a teljesítést követő ésszerű határidőn belül van lehetőség. Mivel 2003. október 27-én teljesített, ezért a felperes 2005. május 19-én történő elállása nem tekinthető ésszerű határidőn belüli elállásnak; ezen túlmenően a hibák kijavítását vállalta. A felperes a szoftver csatlakozás elvégzésére nem volt hajlandó, ezért a berendezés addig felmerült hibáinak a kijavítását gyakorlatilag lehetetlenné tette. A Bécsi Egyezmény szerint a felperes csak akkor gyakorolhatja elállási jogát, ha a szolgáltatónak a dolgot eredeti állapotában vissza tudja adni. A berendezés több éve a felperesnél van, ezért álláspontja szerint az már nincs eredeti állapotában.

A felperes kifejtette, hogy a vételár részletek kifizetésével nem esett késedelembe, az alperes a berendezést 2002. december 13-án hiányosan szállította le, valamennyi alapvető tartozék hiányzott. A szoftver leszállítására 2003. januárjában került sor, de a berendezés továbbra is hiányos volt. A következő vételár részletet a berendezés Budapestre való kézbesítése után kellett fizetnie. A felek ebben a körben többször egyeztettek, és abban állapodtak meg, hogy az alperes képviselője 2003. májusában Magyarországra utazik a hiányzó alkatrészekkel, és ezután utalja át a 30 % vételár részletet. A vételár részlet kifizetésre került, ugyanakkor a berendezés beüzemelése nem történt meg. Az alperes által küldött szoftvert 2003. november 28-án beépítette, azonban a szoftver hibásan működött. A Bécsi Egyezmény alapján is jogszerűen állt el a szerződéstől, mivel az alperes szerződésszegése alapvető szerződésszegésnek minősül. Az alperesi szolgáltatás befejezése a berendezés beüzemelésével történt volna meg, mivel a beüzemelésre nem került sor, ezért jogszerűen állt el a szerződéstől.

A Fővárosi Bíróság a 2008. szeptember 2. napján kelt 4.G.41.291/2005/49. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.877,90,- GBP tőkét és ebből 5.841,45,- GBP után 2002. november 25. napjától, 5.841,45,- GBP után 2003. május 23. napjától, 3.895,- GBP után 2003. július 21. napjától, 300,- GBP után 2003. szeptember 23. napjától a kifizetés napjáig járó évi 3,412 % mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.021.602,- Ft perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy a ... E típusú szerves szennyeződést ellenőrző és mérő berendezést 15 napon a felperestől vegye át és szállítsa el.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy Magyarország a Bécsi Egyezmény szerződő állama, ezért a felek között létrejött adásvételi szerződésre az 1. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján - tekintettel arra, hogy a felek a magyar jog alkalmazását kötötték ki - a Bécsi Egyezmény rendelkezései alkalmazandók, mivel a felek a Bécsi Egyezmény alkalmazását a közöttük létrejött szerződésben nem zárták ki.

Az elsőfokú bíróság által kirendelt **B.I.** igazságügyi szakértő megállapította, hogy a felperes nem tudta átvenni a berendezést úgy, hogy az minden komponens tekintetében megfelelően működött volna, a berendezés üzembe helyezése nem történt meg. A szakértő megállapította, hogy az eladott berendezés nem felel meg a szerződési ajánlatban feltüntetett paramétereknek, ezért az alperes a kötelezettségét nem teljesítette szerződésszerűen, a berendezés rendeltetésszerű használatra alkalmatlan. A D-Chek ellenőrző és mérő berendezés akkor alkalmas rendeltetésszerű használatra, ha a szerződésben meghatározott tulajdonságokkal rendelkezik és a működés eredményeként a meghatározott cél elérhető vele. A szerződésszerű teljesítés feltétele a tájékoztató (kezelési utasítás, illetve üzemeltetési- és karbantartási kézikönyv, műszaki tervek és rajzok, műszaki adatlapok) rendelkezésre bocsátása is. A berendezés a meghatározott cél elérésére, vagyis a megrendelés visszaigazolásában felsorolt komponensek mérésére és értékelhető adatok továbbítására alkalmatlan. A berendezés állapota megegyezik a 2003. október végi állapottal. A berendezés nem üzemelt, állapota kisebb korróziós elváltozások ellenére újszerű.

Az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértő véleménye alapján megállapította, hogy az alperes által elkövetett szerződésszegés alapvető. Az alperes szerződésszegése a felperesnek olyan hátrányt okoz, amely jelentős mértékben megfosztja őt attól, amit a szerződés alapján jogosult elvárni. Az alperes által szállított berendezés üzemképtelen, amit az alperesnek látnia kellett; a berendezés szerződésszerű üzembe helyezése nem történt meg. Az alperes 2003. október 27-én e-mailben értesítette a felperest, hogy a berendezést üzembe helyezte. Ekkor azonban a felperes képviselői nem voltak jelen, a berendezést nem vették át. A felperes 2003. október 28-án tájékoztatta arról az alperest, hogy a berendezés nem működik. Az alperes 2003. október 29-én maga jelezte e-mailben, hogy az általa szállított szoftver vírusos. A javított szoftvert a felperesnek megküldte, azt a felperes be is építette annak ellenére, hogy ez az alperes feladata lett volna, a berendezés azonban a javított szoftverrel sem működött. Az alperes a berendezés hibáit a felperes többszöri kérése ellenére sem javította ki, a hiba kijavítása céljából annak ellenére, hogy ez a szerződés 10. pontjában foglaltak szerint garanciális kötelezettsége volt, nem biztosította a helyszíni szervizt. Az alperes által szállított áru nem szerződésszerű, mivel nem alkalmas azokra a célokra, amelyekre más azonos fajtájú árukat rendszerint használnak. Az alperes a teljesítést nem fejezte be, a leszállított berendezés sikeres üzembe helyezése nem történt meg, az alperes a kezelési utasítást a felperesnek nem adta át, az alperes a berendezés üzemeltetéséhez szükséges működőképes szoftvert nem szállította le.

Mindaddig, amíg az eladó nem fejezte be a teljesítést, a vevő gyakorolhatja a Bécsi Egyezmény 49. cikk (1) bekezdése szerint az elállási jogát. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fentiekre tekintettel a Bécsi Egyezmény 49. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a felperes jogszerűen állt el a szerződéstől. A felperes az árut az alperes részére a szakértő véleménye alapján ugyanolyan állapotban vissza tudja szolgáltatni mint amilyen állapotban átvette, ezért az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest a Bécsi Egyezmény 81. cikk (1) bekezdése értelmében a felperes által kifizetett vételár részletek visszafizetésére.

A felek a közöttük létrejött szerződésben angol GBP-ban állapodtak meg, a vételár kifizetése is ebben a pénznemben történt, ezért az alperes angol GBP-ban köteles visszafizetni a kifizetett vételárat.

Az elsőfokú bíróság a Bécsi Egyezmény 84. cikk (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a vételár részletek megfizetésének napjától számított, a GBP 3 hónapos 2003. július 22-én érvényes nemzetközi pénzüpiaci kamata alapján évi 3,412 % késedelmi kamat megfizetésére. A Bécsi Egyezmény 81. cikk (2) bekezdése alapján rendelkezett arról, hogy az alperes köteles az általa szállított berendezést a felperestől átvenni és elszállítani.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását; másodlagosan a nagy terjedelmű bizonyításra tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását. Kérte továbbá a másodfokú eljárás során a felperes ügyvezetőjének a személyes meghallgatását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tárt fel teljeskörűen a tényállást, ezért az ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő.

A tényállás tisztázatlansága körében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság összesen két tanút hallgatott meg az eljárás során, akik mindketten a felperesi társaság alkalmazásában álltak. Álláspontja szerint szükség lett volna az alperesi ügyvezető személyes meghallgatása is, mivel a perbeli berendezés üzembe helyezését, szerelését maga végezte. Ezen túlmenően a tárgyalásokat, egyeztetéseket a felperesi társasággal maga folytatta. Az alperesi ügyvezető személyes meghallgatása lett volna szükséges a szakvélemény megállapításaival kapcsolatban is, továbbá elengedhetetlen lett volna a szakértő és az alperesi ügyvezető együttes meghallgatása is. Az alperesi ügyvezető a szakvélemény elkészültét követően a tárgyaláson nem tudott megjeleni, ezzel kapcsolatban részletes igazolási kérelmet terjesztett elő. Szükség lett volna továbbá a felperesi társaság ügyvezetőjének és V.Cs. a tanúként történő meghallgatására.

Hangsúlyozta, hogy nem került tisztázásra az sem, hogy a felperesi társaság a beüzemelést követően miért nem működött együtt az alperesi társasággal annak érdekében, hogy megvizsgálhassák valóban nem működött a berendezés, és ha igen, annak mi volt az oka.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a megállapításait a két tanúvallomáson kívül alapvetően teljes egészében az igazságügyi szakértői véleményre alapította. A szakvélemény megállapításai nem fogadhatók el kétséget kizáróan, illetőleg aggálytalanul. Annak okát, hogy a berendezés miért nem használható a

szerződéses célra, a szakvélemény sem állapította meg egyértelműen, mert a hibás működéssel kapcsolatban csak annyit jegyzett meg, hogy vagy hibás alkatrészt tartalmaz, vagy az érzékelők hitelesítése hibás, vagy a szoftver nem működik megfelelően. Álláspontja szerint a per eldöntése szempontjából elengedhetetlen lett volna annak egyértelmű megállapítása, hogy a perbeli berendezés miért nem működik megfelelően.

Az elsőfokú bíróság a nem teljesítést, a késedelmes teljesítést és a hibás teljesítést összemosta. A perbeli berendezést az alperes leszállította, álláspontja szerint annak üzembe helyezése is megtörtént. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az üzembe helyezés nem történt meg, mivel a berendezés nem működik megfelelően, és ezt a megállapítását a szakvéleményre alapozta. Amennyiben a berendezés valóban nem működik megfelelően, úgy a hibás működés nem teszi meg nem történné a teljesítést. A felperes a keresetét eredetileg késedelemre alapította, amely szintén azt feltételezi, hogy a teljesítés nem történt meg. Amennyiben a teljesítés, illetve az üzembe helyezés megtörtént, úgy az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy a működésképtelenségnek mi az oka.

Az elsőfokú bíróság által alkalmazott Bécsi Egyezmény alapján a vevőnek csak akkor van joga a szerződéstől elállni, ha az eladó alapvető szerződésszegést követett el. Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy a társaság alapvető szerződésszegést követett el. Álláspontja szerint a jelen perben a szerződésszegés alapvető jellege nem bizonyosodott be és még az sem, hogy az alperes lett volna az, aki a szerződésszegést elkövette. Az elsőfokú bíróság ugyanis az alperes alapvető szerződésszegését arra alapítva állapította meg, hogy a perbeli berendezés nem működik, ezt a felperes a szerződéses célra nem tudja használni. Az azonban egyáltalán nem nyert bizonyítást, hogy mindaz az alperes szerződésszegésének a következménye lenne. Az eljárás során előadták, hogy éppen a felperes volt az, aki megszegte a szerződést, amikor a második vételár részlet megfizetésével késedelembe esett.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem mérlegelte, illetve értékelte, hogy a felperes nem volt hajlandó együttműködni az alperesi ügyvezetővel annak érdekében, hogy az üzembe helyezés, illetve a szükséges javítások megtörténhessenek. Nem állapítható meg, hogy az alperes jelentős mértékben megfosztotta volna a felperest attól, hogy a berendezést megfelelően használni tudja. Az alperes mindvégig kész volt arra, hogy a berendezést szerződésszerűen teljesítse, a jelzett hibákat kijavítsa, a felperes volt az, aki a magatartásával ezt akadályozta.

Téves az elsőfokú bíróság által a Bécsi Egyezmény 82. cikkének alkalmazása is, mert a berendezés évek óta a felperesnél van, a szakvélemény is megállapította, hogy ennyi idő alatt korrózió lépett fel. Ennek alapján nem tudja elfogadni a szakvélemény azon megállapítását, amely szerint a berendezés alapvetően megfelel a szállításkori állapotnak, különös tekintettel arra, hogy egy komoly műszaki vegyészeti berendezésről van szó, amelynél a legcsekélyebb mértékű korrózió is komoly károkat okozhat.

Mivel a felperes nem bizonyította, hogy az alperes alapvető szerződésszegést követett el, ezért elállási jog nem illeti meg.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség viselésére történő kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, megfelelően értékelte az eljárás során felmerült bizonyítékokat, abból helyes következtetéseket levonva állapította meg a tényállást.

Az alperesi ügyvezető a per 2005. augusztusi kezdete óta egyetlen alkalmat sem talált arra, hogy a tárgyaláson megjelenjen, illetve még arra sem, hogy a bíróság által részére megküldött előkészítő irat és szakértői vélemény megállapításaira érdemben nyilatkozzon. Az alperesi ügyvezető nyilatkozatából megállapítható, hogy az alperesnek lehetősége lett volna a szakértői véleményre érdemben reagálni, ezt azonban hanyagsága miatt nem tette meg.

Mivel a per tárgya az volt, hogy a perbeli berendezés üzembe helyezése megtörtént-e, ezért az irreleváns, hogy a perbeli berendezésnek, illetve részeinek leszállítása és a fizetés során a felek részéről milyen késedelmek történtek, ezért a felperes ügyvezetőjének a meghallgatására sem volt szükség.

A szakértői vélemény - álláspontja szerint - aggálytalan megállapításokat tartalmaz a berendezésre és teljeskörű válaszokat adott mind a bíróság, mind a felek által feltett kérdésekre. A szakértő egyértelműen rögzítette, hogy a berendezés üzembe helyezése nem történt meg, ezért az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény megállapítására támaszkodva helyesen állapította meg, hogy az üzembe helyezés nem történt meg, ami szakkérdés volt.

A Bécsi Egyezmény 49. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján jogszerűen állt el a szerződéstől, mivel az alperes a teljesítést nem fejezte be, amire tekintettel az elállási jogot gyakorolta. Az alperes által elkövetett szerződésszegés alapvető volt, mivel ez számukra olyan hátrányt okozott, ami jelentős mértékben megfosztotta a társaságot attól, amit a szerződés alapján jogosultak voltak elvárni.

Az elsőfokú eljárás során igazolták, hogy az alperessel folyamatosan mindenben együttműködtek, az alperes feladatkörébe tartozó munkákat, méréseket elvégezték, ezért az alperes nem hivatkozhat arra, hogy az együttműködési kötelezettségnek nem tettek eleget.

Ugyancsak szakkérdés és így az elsőfokú bíróság helyesen, a szakértői véleményre hivatkozva állapította meg, hogy a berendezés állapota újszerű, így az a Bécsi Egyezmény 82. cikkének megfelelően lényegében ugyanolyan állapotban az alperes részére visszaszolgáltatható.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló jogi indokolással kötelezte az alperest a vételár visszafizetésére a perbeli berendezés egyidejű visszaadásával.

A fellebbezés kapcsán a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

A perbeli jogvita elbírálása körében az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta. A határozat meghozatalakor a rendelkezésre álló bizonyítékokat - okiratokat, tanúvallomásokat, szakértői véleményt - okszerűen értékelte és mérlegelte, az ítéletét alapvetően valóban az igazságügyi szakvéleményre alapítva. A szakvéleménynek azonban nem mondanak ellent sem a tanúvallomások, sem az okirati bizonyítékok, azok csak megerősítik azt.

A kereset elbírálása körében az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes részéről megtörtént-e a szerződésben foglaltak teljesítés, továbbá ennek hiányára hivatkozással a felperes a jogszabályi rendelkezéseket figyelembevéve megalapozottan állt-e el az alperessel kötött szerződéstől.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratokból megállapította, hogy az alperes 2006. március 7-én adott írásbeli meghatalmazást a Sándor, Szegedi, Szent-Ivány & Kormáromi Ügyvédi Irodának, képviseleti jogosultsága 2007. augusztus 6. napjával szűnt meg. A jogi képviselő a megbízás időtartama alatt 13/A/1. és 17. sorszám alatt csatolt részletes előkészítő iratot, ahhoz okirati bizonyítékot csatolt, a 17. sorszámú ellenkérelmében maga is szakkérdésnek tartotta, hogy a berendezés 2003. októberében a megállapodásnak megfelelően működött-e vagy sem.

A 2007. június 26. napján tartott tárgyaláson a tanúk meghallgatását követően az alperesi jogi képviselő kérte az alperes törvényes képviselőjének jogsegély egyezmény alapján megkeresett bíróság útján történő meghallgatását vállalva azt, hogy az erre vonatkozó bizonyítási indítványt 15 napon belül részletesen kimunkálja, és pontosan megjelöli, hogy milyen tényekre vonatkozóan kéri a meghallgatását. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság az ugyanezen a tárgyaláson meghozott végzésével felhívta az alperest, hogy az alperes ügyvezetőjének megkeresett bíróság útján történő meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványainak hiányát 15 napon belül a Pp. 95. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - elutasítás terhe mellett - pótolja. Nyilatkozzon arra, hogy **P.M.** tanúként vagy félként kéri meghallgatni, továbbá indokolja meg a jogsegély egyezmény alkalmazásának megalapozottságát és a kérdések feltételére vonatkozóan indítványt is terjesszen elő; egyúttal figyelmeztette arra, hogy amennyiben a fenti felhívásnak határidőn belül nem tesz eleget, úgy a Pp. 3. § (4) bekezdés, a Pp. 8. § (4) és (5) bekezdései, valamint a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezményeket alkalmazza.

Az alperes jogi képviselője a bizonyítási indítványát azonban sem az elsőfokú bíróság által megadott határidőn belül, sem azon túl nem pontosította, ezért megalapozottan mellőzte a törvényes képviselő meghallgatását, ezért azt a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezésre figyelemmel a másodfokú eljárás során nem sérelmezheti.

A szakértő kirendelésekor és az általa elkészített igazságügyi szakértői szakvélemény elsőfokú bíróság részére történő benyújtásakor az alperesnek nem volt jogi képviselője. Ezért azokat, továbbá azon felhívást, hogy a szakvéleményre vonatkozóan 15 napon belül írásban észrevétel előterjesztésére van lehetőség, az elsőfokú bíróság az alperes részére közvetlenül, hiteles fordítással ellátva

kézbesítette. Az iratokat az alperesi képviselő 2008. június 17. napján átvette, és ugyanekkor vette át a 2008. szeptember 2-ra kitűzött tárgyalásra szóló idézést is. A tárgyalás határnapjának megállapításakor az elsőfokú bíróság figyelembe vette az alperesi képviselő 2008. január 9-én az elsőfokú bírósághoz közvetlenül írott levelét, amelyben kérte a 2008. január 31-re kitűzött tárgyalás elhalasztását 2008. július végére a családi körülményeire történő hivatkozással és azzal, hogy ekkorra tud felkészülni a védekezésre. A 2008. szeptember 2-án tartott tárgyaláson azonban nem jelent meg, előzetesen a távolmaradását nem mentette ki. Az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a 2008. szeptember 5-én írt levelében maga is elismerte, hogy június közepén megkapta a bíróság által küldött dokumentumokat fordításban, azonban azt nem volt ideje felnyitni és elolvasni; a barátja, aki összeszedte a dokumentumokat, azt mondta, hogy a bírósági tárgyalás szeptemberben lesz.

Mindezekre tekintettel a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezésekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően az alperesi törvényes képviselő által előterjesztett, illetőleg a jogi képviselőnek a szakértői véleménnyel kapcsolatban a fellebbezésben előadott kifogásai már nem vehetők figyelembe. Bizonyítási indítvány hiányában sem a szakértői vélemény kiegészítésére, sem a szakértő meghallgatására hivatalból nincs lehetőség, amennyiben a szakvélemény nem hiányos, nem homályos, nincs ellentétben a bizonyított ténnyel, és helyességéhez egyébként sem fér kétség.

Osztja a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a perben kirendelt igazságügyi szakértői vélemény aggálytalan, az ellentmondástól mentes, mivel az igazságügyi szakértőnek azt kellett vizsgálnia és a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az alperes részéről a szerződés teljesítésére nem került sor.

A szerződés szerint az ár a berendezésen túlmenően magában foglalja az üzembehelyezést, hitelesítést és betanítást, a csomagolást és szállítást is. A szerződés teljesítésére pedig akkor kerül sor, ha a szerződésben szereplő valamennyi feladatot teljesíti az alperes.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint sem történt meg az alperes részéről a szerződés teljesítése, mivel a berendezés beüzemelésével egyidejűleg, annak működését bizonyítva, átadás-átvételre nem került sor, betanítás nem történt, és a használatához szükséges dokumentumok sem kerültek átadásra. Önmagában az az alperesi nyilatkozat, hogy a beüzemelés megtörtént, mindezek bizonyítására nem elegendő. A kirendelt igazságügyi szakértőnek nem a hibás teljesítést, hanem a szerződés teljesítését kellett vizsgálnia. Az, hogy a berendezés üzembehelyezése megtörtént-e a másodfokú bíróság álláspontja szerint is szakkérdés. A kirendelt igazságügyi szakértő egyértelműen megállapította, hogy a berendezés üzembehelyezése nem történt meg, mert a felperes nem tudta átvenni a berendezést úgy, hogy az minden komponens tekintetében megfelelően működött volna; továbbá az alperes a működési rendellenességeket minden esetben saját hibájának elismerte. Ezért irreleváns az, hogy az igazságügyi szakértő csak vagylagosan tudta megállapítani, hogy miért nem működik megfelelően a perbeli berendezés.

Téves az az alperesi hivatkozás, hogy a felperes a keresetét eredetileg késedelemre alapította, mert az alperes marasztalását az eredeti kereseti kérelem

szerint a Ptk. 319. § (3) bekezdése alapján kérte, amely a szerződéstől való elállásra és az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezményekre vonatkozik. Az alperes akkori jogi képviselőjének írásban tett azon bejelentésére, hogy a perbeli jogvitát a Bécsi Egyezmény rendelkezései alapján kell elbírálnia, a jogalapot úgy módosította, hogy a Bécsi Egyezmény 49. cikk (1) bekezdését jelölte meg.

Az alperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a Bécsi Egyezmény 49. cikk a) pontja alapján csak akkor van joga a vevőnek a szerződéstől elállni, ha az eladó alapvető szerződésszegést követett el.

A Bécsi Egyezmény 25. cikke mondja ki, hogy a szerződésszegés mikor minősül alapvetőnek. Ebből következően a szerződésszegés akkor alapvető, ha az okozott hátrány a szerződésszegő fél partnerének a szerződés alapján támasztható jogos elvárását hiúsítja meg. A Bécsi Egyezménnyel kapcsolatban kialakult nemzetközi ítélkezési gyakorlat szerint a nemteljesítés önmagában is lehet alapvető szerződésszegés. Ezen túlmenően a nemzetközi bíróságok alapvető szerződésszegésnek minősítik a használhatatlan áru szolgáltatását.

A perben kirendelt igazságügyi szakértő egyértelműen megállapította, hogy a berendezés rendeltetésszerű használatra nem alkalmas, mivel a vevő az árut jelenleg is súlyosan hibás állapotában a meghatározott cél elérése érdekében nem tudja használni.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes által elkövetett szerződésszegés alapvető. Mivel az alperes nem teljesítette a szerződésben foglaltakat, ezért az alperesi állásponttal ellentétben teljeskörűen bizonyítást nyert, hogy az alapvető szerződésszegés az alperesi társaság magatartásának következménye. Az, hogy a felperes a második vételár részlet megfizetésével késedelembe esett, illetőleg, hogy az alperesi társaság határidőben nem tudta szállítani a berendezést, irrelevánsak, mert jelen esetben nem a késedelmes teljesítésnek, hanem a nem teljesítésnek van jelentősége.

Tévesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a felperes volt az, aki nem tett eleget az együttműködési kötelezettségének annak érdekében, hogy az üzembehelyezés megtörténjen.

A felperes az elsőfokú eljárás során e-mailekkel igazolta, hogy az alperes leveleire azonnal reagált, mindenben együttműködött vele, a hibás szoftvert maga cserélte ki a felperes helyett. Az alperesi ügyvezető volt az, aki 2003. október végét követően látogatásait feltételhez kötötte. A 2003. december 22-i e-mailben garanciát kért a 20 %-os számla fizetéséről, míg a 2005. április 14-i levélben a Magyarországra történő utazását adatátvitel kiépítéséhez kötötte. Mindezekből kitűnik, hogy nem a felperes volt az, aki elzárkózott a berendezéssel kapcsolatban észlelt hibák kijavításától, illetőleg az üzembehelyezéstől, hanem az alperes. Ugyanezen indokokra figyelemmel a Bécsi Egyezmény 80. cikke sem alkalmazható jelen esetben.

A Bécsi Egyezmény 82. cikk (1) bekezdése szerint a vevő csak akkor veszti el a szerződéstől való elállás jogát, ha nem tudja az árut lényegében ugyanolyan állapotban visszaszolgáltatni, mint amilyen állapotban azt átvette.

Az árunak az átvétel állapotához képest kell lényegesen megváltoznia ahhoz, hogy a vevő által történő visszaadásra ne kerülhessen sor. A lényeges eltérést pedig objektíve kell értelmezni. A tartós használatra rendelt áru csekély használata rendszerint nem jelent olyan lényeges változást, ami a visszaadást lehetetlenné tenné. A jogszabályi rendelkezés tehát nem azt mondja, hogy ugyanolyan állapotban kell visszaadni, mint ahogy kapta az árut, hanem lényegében ugyanolyan állapotban. Ezzel kapcsolatban az igazságügyi szakértő az alperes kérdésére rögzítette, hogy "a berendezésen látszik, hogy huzamosabb ideig nem üzemelt, állapota kisebb korróziós elváltozások ellenére újszerű. Az alkatrészek elhasználódása szemmel láthatóan nem következett be. A jelenlegi állapothoz képest a négy évvel ezelőtti állapot annyiban volt más, hogy az alkatrészek és szerelvények négy évvel fiatalabbak voltak. A berendezés működőképessége szempontjából viszont - mivel azóta a berendezést nem üzemeltették és eladói javítást, karbantartást sem végeztek rajta - kimondható, hogy a jelenlegi állapota megegyezik a 2003. október végi állapottal."

Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a berendezés állapotának vizsgálata körében arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem veszítette el a szerződéstől való elállás jogát.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezésre tekintettel kiegészített indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni a felperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2009. év szeptember hó 24. napján

. Mika Ágnes sk.  
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.  
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.  
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő

